

Fins aquí les úniques denominacions que havien servit per a rebatejar carrers, tenien, com es dedueix, un sentit simbòlic, eren l'expressió d'unes idees més aviat impersonals. Fou a començaments del nostre segle quan es varen estendre a noms concrets de persones meritòries, i en una tan nombrosa proliferació que envaïren tots els carrers importants i arribaren a substituir totes les velles denominacions evocadores. I com sigui que la vida política espanyola s'ha caracteritzat per una extremada mobilitat i per les posicions antagòniques sustentades —temperamentals, potser— el retolament dels carrers ha estat objecte de transmutacions diverses i, de vegades, ben poc respectuoses per no dir ofensives. A Catalunya, cada vegada ens han volgut recordar la nostra penosa condició. Per aquesta causa el fenomen de reemplaçament de plaques s'ha produït sense exceptuar-ne cap (1).

Resseguir les raons i circumstàncies que han inspirat les modernes denominacions de les vies urbanes, i examinar-les una per una, ens ocuparia molta estona. Hi trobaríem de tot: seriosos i solemnes homenatges; reconeixements normals a persones distingides, amb algun que altre enlairament més o menys justificat pels mèrits. Pel mig, la relació podria amenitzar-se amb alguna anècdota curiosa i divertida, i remarcar-hi moltes manifestacions de bon sentit.

Esmentaré el cas del nom de Juli Garreta —que tingué una mica de tot—, per citar-ne un de lligat amb les sardanes i per això semblar-me escaient de posar-lo en un programa de la festa. Quan va morir aquest genial compositor guixolenc (desembre del 1925), l'Ajuntament de la Bisbal decidí trametre el condol al de Sant Feliu. La constància d'aquest sentiment corporatiu va demanar-la el regidor Josep Aragonès, home d'ofici fideuer que feia sortir del seu obrador d'artesanía un producte de gran qualitat. En política no s'havia manifestat mai, i, al nostre objecte, no interessa entrar en les hipotètiques raons que el decidiren a ser membre d'aquell consistori. N'era; i com a tal va demanar l'adhesió dels companys al dol que en els medis musicals, sardanístics o simplement sensibles a les essències pairals, havia provocat la desaparició d'un valor artístic i espiritual tan considerable. La iniciativa de Josep Aragonès va agafar desprevinguts als altres regidors bisbalencs. El fet s'esdevenia en plena dictadura del general Primo de Rivera i en la sala de sessions del municipi les intervencions elogioses que hi solien tenir ressò es referien als reis o als generals més significats del règim que imperava en aquell moment. A Garreta, els reunits el coneixien vagament; el mateix que a d'altres compositors de sardanes; com a màxim amb algun matís. El prec adreçat a recordar-lo tampoc no fou presentat amb cap relleu, sinó de passada, en un senzill afegitó a l'acta de la sessió anterior, gairebé desaparebut.

Més endavant, al cap d'un parell de mesos, el mateix Aragonès presentà una proposició en regla per a que es donés el nom de Garreta a un carrer de la població i, concretament, assenyalava l'antic carrer de les Mesures. La cosa, llavors, prenia un altre aspecte, i l'autor de la proposició

---

(1) Actualment només hi ha un rètol de carrer escrit en català: el del carrer del Call. És el carrer més arraconat i ombrivol de la nostra topografia urbana. Amb un nom de significació evident. La particularitat que presenta el rètol, és deguda a una decisió personal que podria figurar en l'anecdota. Avui per avui, el deixo com una excepció que confirma la regla.